

TEORIA I PRÀCTICA DE LA REDACCIÓ PERIODÍSTICA

Fitxa de l'assignatura

Identificació

1. Nom de l'assignatura	Teoria i pràctica de la redacció periodística		
2. Àrea	Periodisme	Titulació	Publicitat i Relacions Públiques
3. Tipus	<i>Troncal</i>	<i>Obligatòria x</i>	<i>Optativa</i>
4. Crèdits (ECTS)	8		

Descripció

Finalitats / propòsits de la formació :

a. Es tracta d'arribar a tenir un domini de les tècniques redaccionals bàsiques pròpies del periodisme que permetin la comunicació informativa eficaç amb el mitjans de comunicació i el públic. Saber construir un text tenint en compte els interessos dels mitjans i les característiques del que consideren notícia es garantia de que tindrà una millor recepció i que pot arribar a superar els filtres per convertir-se en notícia i ser conegut pel públic.

1. Mòduls, blocs, temes o apartats:

Introducció
Què és comunicar.
Què es informar.
Bases polítiques que defineixen el dret a informar i a ser informat.

Tema 1
El periodisme com a informació d'actualitat.
Tractament periodístic de la informació.
El període, concepte determinant de la actualitat periodística.
Tres funcions socials dels mitjans: informar, formar i entretenir (i tesis que contradiuen aquesta proposta).

Tema 2
Llenguatge i estil.
Llenguatge periodístic i llenguatge literari.
Característiques del llenguatge periodístic.
Llegibilitat i comprensibilitat.

Tema 3
Introducció general a la teoria del gènere periodístics en Premsa, Ràdio i Televisió.

Tema 4
El procés de la informació: 1ª fase: obtenció, anàlisi, selecció, desenvolupament; 2ª fase: inclusió, exclusió, jerarquització.

Les rutines de producció: establiment de l'agenda temàtica.
Angle i punt de vista de l'informador: objectivitat, subjectivitat, intencionalitat i interpretació.
El groguisme com a negació del periodisme.

Tema 5

Concepte de notícia.
Definició de notícia.
Notícia i informació.
Valors de la notícia.
La notícia en els diferents mitjans: ràdio, premsa i televisió.

Tema 6

Estructura de la notícia. Lid. Cos.
Lid i cos: seqüència de continuïtat.
Les 6 W.
Material principal i material secundari.

Tema 7

Tipologia de la notícia: per la seva naturalesa efemerològica, pel seu contingut, pel caràcter de la font, pel nivell de la font, per la seva complexitat, per la seva funció informativa, per la seva importància, per la funció de la informació gràfica.

Tema 8

Titulació.
Concepte i finalitat de la titulació periodística.
Evolució de la titulació.
Funcions i models.
Elements.
Tipus de titulars.
Normes de titulació.

Tema 9

Temes, actors i escenaris.
Les fonts informatives.
Tipologia.
Identificació de les fonts.
Diferents formes d'atribució.
L'ús de cites directes i indirectes.

Tema 10

L'agència d'informació.
Naixement i desenvolupament.
Tipus de agències.
L'estil d'agència.
Missatges difosos per les agències.
El treball en una d'agència.
Les agències de relacions públiques i els gabinets de comunicació i de premsa.
La seva funció i objectius.

Tema 11

Les relacions dels gabinets de comunicació i de premsa i de les agències de relacions públiques amb els mitjans de comunicació.
El periodista.
Funció del professional a l'actualitat.
Generalistes i especialistes.

Marc jurídic, social i polític en el que es desenvolupa la seva tasca professional.
L'Estatut Marc de la Redacció de Catalunya.
El Codi Deontològic.
La redacció.

Tema 12
Iconografia periodística.
El paper de la fotografia: la fotografia periodística, el valor informatiu, gèneres.
Relació text-fotografia.
Infografia: tipologia.
La imatge periodística a la TV.

Tema 13
Els models de periòdics.
Tipologia.
Tendències actuals.
Especificitats.
Els models d'informatius radiofònics.
Els models d'informatius televisius.

Tema 14
Les normes d'estil a premsa, ràdio i TV.
El llibre d'estil: concepte, funció, característiques, estructura, tipus.

Tema 15
Les noves tecnologies a premsa, radio i TV.
Evolució en el periodisme escrit, radiofònic i televisiu.
La informatització: avantatges i inconvenients. Les innovacions telecomunicacionals.
Els conglomerats multimèdia.
Les autopistes de la informació.
Influència de les NTI sobre el procés informatiu.
El diari electrònic: una realitat immediata.

2. Bibliografia comentada: (En negre, els títols fonamentals)

Aquestes obres presenten diferents models de llenguatge periodístic en funció de la llengua i del model del mitjà de comunicació.

AGENCIA EFE: Manual de español urgente, Cátedra, Madrid: 1991

COROMINA, Eusebi: El 9 Nou. Manual de redacció i estil, Diputació de Barcelona, Barcelona: 1991.

DIARI DE BARCELONA: Un model de llengua pels mitjans de comunicació, Empúries, Barcelona: 1987.

EL PAIS: El libro de estilo, Prisa, Madrid:1990

Obres bàsiques teòriques per a l'aprenentatge de les tècniques redaccionals bàsiques que es tractaran al llarg del curs.

CASASUS, J. M. i ROIG, X.: La premsa actual. Introducció als models de diari, Edicions 62, Barcelona: 1981.

CASTELLBLANQUE, Mariano: Manual del redactor publicitario. (Reglas, normas y técnicas que hay que dominar antes de olvidar)", Editorial CIMS, Barcelona, 1997.

CEREZO, Manuel: Guía del redactor publicitario. Método para el análisis y la creación, Octaedro, Barcelona: 1992

FONTCUBERTA, Mar de: La noticia, Paidós, Barcelona: 1993.

GÓMEZ MOMPART, Josep Lluís: Los titulares de prensa, Editorial Mitre, Barcelona: 1982.

GOMIS, Llorenç: Teoria dels gèneres periodístics, Generalitat de Catalunya, Barcelona: 1982.

Teoría del periodismo, Paidós, Barcelona: 1991.

LÓPEZ GARCÍA, A.: Escritura e información, Cátedra, Madrid: 1996.

LÓPEZ LÓPEZ, Manuel: Cómo se fabrican las noticias, Editorial Paidós, Barcelona: 1995.

NÚÑEZ LADEVEZE, Luis: Manual para periodismo, Ariel, Barcelona: 1991.

Introducción al periodismo escrito, Ariel Comunicación, Barcelona: 1995

OLIVA, LI. i SITJÀ, X.: Les notícies a la televisió, Instituto Oficial de Radio y Televisión, Barcelona: 1990.

SECANELLA, Petra Maria: El lid, fórmula inicial de la noticia, ATE, Barcelona: 1980.

TUCHMAN, GAYE: La producción de la noticia, Gustavo Gili, Barcelona: 1983.

Obra d'anàlisi del paper que juguen els mitjans de comunicació en la construcció de la realitat

BORRAT, Héctor: El periódico, actor político , Gustavo Gili, Barcelona: 1989

3. Referències per estructurar el treball de l'alumne

En la realització de les pràctiques es valorarà:

- o L'anàlisi de la informació rebuda i la correcta selecció de les dades informatives. L'alumne partirà del supòsit de que treballa per un gabinet de premsa o comunicació i haurà de tenir en compte al redactar els interessos de la empresa per la que treballa el gabinet, així com els criteris informatius del mitjà al que s'enviarà el text .
- o La coherència entre els diferents elements que constitueixen la estructura del text informatiu.
- o L'ús d'un llenguatge correcte des del punt de vista ortogràfic i sintàctic.
- o Al llarg del curs es realitzaran pràctiques de notes de premsa de manera individual a les aules informatitzades. Sobre un total de d'unes 20 pràctiques, hi haurà 5 puntuables de les que s'hauran de superar com a mínim 3. La resta de proves seran preparatòries i d'anàlisi.
- o Igualment es realitzaran pràctiques consistents en construir alternatives publicitàries als textos informatius i comentaris d'anàlisi de diferents temes

4. Competències a desenvolupar

Competència	Indicador específic de la competència
-------------	---------------------------------------

1. Comunicació escrita (expressió i comprensió)	1. Comunicar conceptes i dades complexes de manera senzilla a través del text informatiu.
2. Anàlisi i síntesi	2. Redactar adequadament.
	1. Analitzar i sintetitzar la informació.
3. Domini d'eines tecnològiques i informàtiques	1. Utilitzar el programari informàtic relacionat amb la gestió de la informació.
	2. Utilitzar el programari informàtic relacionat amb la creativitat (disseny, fotografia)
	3. Posar a la pràctica els coneixements teòrics.
4. Artístic i de la Creativitat	1. Desenvolupar idees i conceptes en formes visuals.
5. Desenvolupament de l'auto-aprenentatge	1. Ser capaç de resoldre problemes sota la pressió del temps.

Avaluació

Bloc/Apartat/tema	Pes	Descripció
1 El periodisme com a informació d'actualitat. 2 Llenguatge i estil. 3 Introducció als gèneres periodístics	5% de la nota final.	Exercici d'anàlisi de diversos textos en els que s'hauran d'identificar les característiques pròpies de la informació d'actualitat, del llenguatge periodístic comparat amb el llenguatge literari i de les característiques diferencials dels gèneres periodístics. Prova escrita final. Portfolio
4. El procés de la informació	10% de la nota final.	Exercici d'anàlisi de diverses planes de diaris per intentar esbrinar els criteris de jerarquització que fa servir el mitjà. Elaboració d'un comentari sobre un cas concret. Prova escrita final. Portfolio
5. La notícia 6. Estructura 7. Tipologia 8. Titulació 9. Les fonts informatives.	66% de la nota final.	Prova inicial de redacció d'una notícia.. Resolució de proves escrites consistents en notícies i notes de premsa ben estructurades i correctament redactades. Redacció de textos alternatius i creatius elaborats des del punt de vista de la publicitat. Autoavaluació. Valoració final de les proves escrites. Prova escrita final. Portfolio
10. Agències d'informació, de relacions públiques i gabinets de comunicació 11. Relacions amb els mitjans de comunicació. El periodista: funcions, marc de la seva tasca.	6% de la nota final.	Redacció d'un informe a partir de la documentació i la informació aportada a classe i de la conferència d'un expert. Lectura i comentari escrit de l'article <i>La comunicación en momentos de crisis</i> , de Octavio Isaac Rojas Orduña. Prova escrita final Portfolio
12. Iconografia periodística. 13. Models de diaris i d'espais informatius.	6% de la nota final.	Exercicis d'anàlisi de la utilització del material gràfic en premsa, així com de les característiques dels diferents models de mitjans. Comentari d'un cas concret. Comparació del us d'imatges en la portada de dos diaris diferents.

14. Normes d'estil i llibres d'estil.		Prova escrita final. Portfolio
15. Les noves tecnologies als mitjans de comunicació. Els mitjans a / de Internet.	6% de la nota final.	Comentari de l'article de David Domingo <i>La utopia del periodisme digital: innovació i inèrcia en les redaccions digitals catalanes</i> . Prova escrita final. Portfolio.

Plantilla de l'assignatura (model de continguts qualitatiu, complementa a la general d'assignatura)

Contingut per blocs temàtics	Competències escollides	Objectius en relació a la competència	Activitats docents (veure fitxes)			Hores destinades		Activitats d'Avaluació (veure descriptor)
			Presencials	Dirigides	Autònomes	Professor	Alumne	

Fitxa d'activitat docent

1. Informació respecte l'assignatura

Títol **Teoria i Pràctica de la Redacció Periodística** _____

Tema, mòdul o unitat *El procés de la informació* _____

Nom de l'activitat *Anàlisi dels criteris de jerarquització de les informacions d'un diari* _____

2. Descripció de l'activitat

Explicació i objectius de l'activitat:

a. Es tracta de veure, a través de l'anàlisi de les planes d'un diari, amb quins criteris se seleccionen les notícies que es publiquen, així com quins són els recursos que els mitjans escrits fan servir per destacar els temes que conformaran l'actualitat de la que parlarà el públic. L'objectiu és que l'alumne tingui presents els criteris de jerarquització dels mitjans escrits a l'hora d'escriure un text informatiu que hagi de enviar a aquests.

▪ **Metodologia:** *Individual* ☒ *grup* ☒

1. Tipus de recursos necessaris

- o Documentació: Fotocopies i transparències del text a analitzar _____
- o Multimèdia (Informàtica, audiovisuals): Projector de transparències. Ordenador i tractament de textos per la redacció d'un comentari.
- o Sortides de camp _____
- o Altres: _____

2. Període i dates de presentació: Al llarg del segon mes del curs, es realitzarà en dos sessions consecutives a les aules _____

3. Avaluació: A través de la valoració del comentari d'anàlisi de diverses planes de diaris per intentar esbrinar els criteris de jerarquització que fa servir un mitjà escrit _____ **Pes:**¹ 10% _____

3. Distribució de Competències a desenvolupar (de les escollides per desenvolupar a l'assignatura)²

- **Anàlisi i síntesi.**
- **Comunicació escrita (expressió i comprensió)**

¹ Pes de l'activitat en el total de l'avaluació de l'assignatura

² Es recomana no més de 3 competències per tal de poder-les treballar i avaluar correctament.

▪ **Domini d'eines tecnològiques i informàtiques**

4. Objectius en relació a la competència. (en funció dels objectius de l'activitat i les competències seleccionades)

<u>Objectius en relació a les competències.</u> <i>Definir la prioritat dels objectius en funció de les competències seleccionades .</i>
▪ Aprendre a analitzar els diaris tenint en compte els criteris i les tècniques de jerarquització que fan servir els mitjans. ▪ Aprendre a redactar correctament des del punt de vista ortogràfic i sintàctic. ▪ Aprendre a dominar l'ordinador i els programes de tractament de textos

5. Indicadors d'observació de les competències. (què observar en l'avaluació de cada competència)

competència	Indicadors o descriptors de la competència
Anàlisi i síntesi	Valoració de les conclusions del treball escrit presentat.
Comunicació escrita	Qualitat de la redacció (absència de faltes d'ortografia i sintaxi, utilització d'un vocabulari adequat i de fàcil comprensió)
Domini d'eines tecnològiques i informàtiques	Correcta presentació del treball (escrit amb ordinador i respectant les normes formals i estètiques, com marges, sangrats, interlineats, utilització de diferents característiques formals i tipogràfiques-cursiva, negreta, cometes simples i dobles per citar, famílies de lletres i cossos de lletra-

6. Desglossament de les hores requerides per l'activitat³

Hores de preparació (professor)	t. estimat	t. validat
▪ Buscar o idear la pràctica	1	
▪ Adaptar-la als objectius, seqüenciació i adaptació a l'assignatura	1	
▪ Elaboració de material (dossiers, bibliografia i referències, etc.) pels alumnes i elaboració per el propi docent.	1	
▪ Avaluació		
▪ Coordinació entre professors	2	
Hores d'aula		
▪ Exposició i planificació de l'exercici als alumnes	0,5	
▪ Classes dirigides	2	
▪ Tutories individual/grupal	1	
▪ Exposició final		
▪ Debat / Seminari	1	
▪ Laboratori	4,5	

³ Crèdits ECTS: (hores d'aula + hores autònomes / 25 = X ECTS)

Hores de treball dels alumnes

▪ Recerca d'informació	2	
▪ Planificació del treball i del grup (si és el cas).	1	
▪ Estructuració i execució de l'activitat.	6	
▪ Preparar l'avaluació	2	
▪ Autoavaluació	3	
▪ Elaborar el portfolio o carpeta de l'alumne.	1	
▪ Altres	5	

Activitats d'Avaluació

▪ Tipus d'avaluació (Exposició oral, Treball escrit, Defensa intergrup).	Treball escrit	
--	----------------	--

7. Avaluació vers els objectius establerts: compliment dels objectius marcats amb aquesta activitat.

Molt

Força

Poc

Gens

Observacions generals respecte el funcionament de l'activitat:

Fitxa d'activitat docent

1. Informació respecte l'assignatura

Títol **Teoria i Pràctica de la Redacció Periodística**_____

Tema, mòdul o unitat *Estructura de la notícia*_____

Nom de l'activitat *Elaboració del cos d'una notícia partint d'unes dades concretes*_____

2. Descripció de l'activitat

Explicació i objectius de l'activitat:

a. Es tracta de seleccionar dades d'acord amb la tècnica de les 6 W i ordenar-les després tenint en compte l'estructura de la piràmide invertida. L'objectiu es que l'alumne entengui i sigui capaç de aplicar la tècnica per construir textos amb criteri informatiu.

▪ **Metodologia:** *Individual* *X* *grup* *X*

1. Tipus de recursos necessaris

- o Documentació: Fotocopies amb les dades bàsiques de la notícia____
- o Multimèdia (Informàtica, audiovisuals): Projector de transparències. Ordenador i tractament de textos per la redacció de la notícia ____
- o Sortides de camp_____
- o Altres _____

2. Període i dates de presentació: Al llarg de tot el curs es realitzaran múltiples exercicis d'aquest tipus

3. Avaluació: A través de la valoració del text per comprovar si està ben escrit des del punt de vista tècnic, informatiu i ortogràfic/sintàctic
_____ **Pes:**⁴ 3% (El conjunt de totes les proves d'aquesta mena i similars tindrà un pes del 66% en l'avaluació final)

3. Distribució de Competències a desenvolupar (de les escollides per desenvolupar a l'assignatura)⁵

- **Anàlisi i síntesi.**

⁴ Pes de l'activitat en el total de l'avaluació de l'assignatura

⁵ Es recomana no més de 3 competències per tal de poder-les treballar i avaluar correctament.

- **Comunicació escrita (expressió i comprensió)**
- **Domini d'eines tecnològiques i informàtiques**

4. Objectius en relació a la competència. (en funció dels objectius de l'activitat i les competències seleccionades)

Objectius en relació a les competències. <i>Definir la prioritat dels objectius en funció de les competències seleccionades .</i>
▪ Aprendre a analitzar dades i a seleccionar-les amb criteris informatius. ▪ Aprendre a redactar correctament des del punt de vista ortogràfic i sintàctic. ▪ Aprendre a dominar l'ordinador i els programes de tractament de textos

5. Indicadors d'observació de les competències. (què observar en l'avaluació de cada competència)

competència	Indicadors o descriptors de la competència
Anàlisi i síntesi	Valoració de les conclusions del treball escrit presentat.
Comunicació escrita	Qualitat de la redacció (absència de faltes d'ortografia i sintaxi, utilització d'un vocabulari adequat i de fàcil comprensió)
Domini d'eines tecnològiques i informàtiques	Correcta presentació del treball (escrit amb ordinador i respectant les normes formals i estètiques, com marges, sangrats, interlineats, utilització de diferents característiques formals i tipogràfiques-cursiva, negreta, cometes simples i dobles per citar, famílies de lletres i cossos de lletra-)

6. Desglossament de les hores requerides per l'activitat⁶

Hores de preparació (professor)	t. estimat	t. validat
▪ Buscar o idear la pràctica	1	
▪ Adaptar-la als objectius, seqüenciació i adaptació a l'assignatura	1	
▪ Elaboració de material (dossiers, bibliografia i referències, etc.) pels alumnes i elaboració per el propi docent.		
▪ Avaluació		
▪ Coordinació entre professors	0,5	

⁶ Crèdits ECTS: (hores d'aula + hores autònomes / 25 = X ECTS)

Hores d'aula

▪ Exposició i planificació de l'exercici als alumnes	0,5	
▪ Classes dirigides		
▪ Tutories individual/grupal	0,5	
▪ Exposició final		
▪ Debat / Seminari		
▪ Laboratori	1,5	

Hores de treball dels alumnes

▪ Recerca d'informació		
▪ Planificació del treball i del grup (si és el cas).	0,5	
▪ Estructuració i execució de l'activitat.	2	
▪ Preparar l'avaluació	0,5	
▪ Autoavaluació	0,5	
▪ Elaborar el portfolio o carpeta de l'alumne.	0,5	
▪ Altres	2,5	

Activitats d'Avaluació

▪ Tipus d'avaluació (Exposició oral, Treball escrit, Defensa intergrup).	Treball escrit	
--	----------------	--

7. Avaluació vers els objectius establerts: compliment dels objectius marcats amb aquesta activitat.

Molt

Força

Poc

Gens

Observacions generals respecte el funcionament de l'activitat: